

Θέμα 2^ο

2.1

α) Στον Πίνακα που ακολουθεί, στη στήλη I αναγράφονται τρεις δείκτες που είναι κατάλληλοι ο καθένας για μία από τις ογκομετρήσεις που αναγράφονται στη στήλη II του ίδιου Πίνακα. Να αντιστοιχίσετε τον καθένα δείκτη με την αντίστοιχη ογκομέτρηση για την οποία είναι κατάλληλος. (μονάδες 3)

I	II
α Ηλιανθίνη $pK_{a,\alpha} = 3,5$	1 Ογκομέτρηση διαλύματος υδροχλωρικού οξέος (HCl) με διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου (NaOH).
β Μπλε της βρωμοθυμόλης $pK_{a,\beta} = 7,0$	2 Ογκομέτρηση διαλύματος αμμωνίας (NH ₃) με διάλυμα υδροχλωρικού οξέος (HCl).
γ Φαινολοφθαλεΐνη $pK_{a,\gamma} = 9,3$	3 Ογκομέτρηση διαλύματος αιθανικού οξέος (CH ₃ COOH) με διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου (NaOH).

β) Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας. (μονάδες 6)

Όλα τα διαλύματα είναι υδατικά και σε θερμοκρασία 25 °C.

Μονάδες 9

2.2. Δίνονται οι ενώσεις Α-ΣΤ στον παρακάτω Πίνακα.

A CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₃	B HCOOH	Γ CH ₃ CH ₂ CH ₂ MgCl
Δ CH ₂ =CHCH ₂ CH ₃	E CH ₃ CHBrCH ₃	ΣΤ CH ₃ CH ₂ CHBrCH ₃

α) Να προσδιορίσετε ποια από τις ενώσεις του παραπάνω Πίνακα:

i) Αντιδρά με το νερό και μετατρέπεται σε αλκάνιο.

ii) Αντιδρά με αλκοολικό διάλυμα KOH και δίνει ένα μόνο προϊόν.

iii) Αντιδρά με το χλώριο (Cl₂) και μετατρέπεται σε αλογονοπαράγωγο.

iv) Αντιδρά με K₂Cr₂O₇ παρουσία θεικού οξέος (H₂SO₄) και μετατρέπεται σε διοξείδιο του άνθρακα (CO₂).

(μονάδες 4)

β) Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας γράφοντας τις εξισώσεις που περιγράφουν τις αντίστοιχες αντιδράσεις. (μονάδες 8)

Μονάδες 12

2.3 Στον παρακάτω Πίνακα δίνονται οι σταθερές ιοντισμού, σε αύξουσα σειρά, για τρία οξέα:

	οξύ	K_a
α	ClCH_2COOH	$1,8 \cdot 10^{-5}$
β	Cl_2CHCOOH	$1,4 \cdot 10^{-3}$
γ	Cl_3CCOOH	$5,5 \cdot 10^{-2}$

Να αιτιολογήσετε την αύξηση που παρατηρείται στην τιμή της K_a στα οξέα του Πίνακα.

Δίνονται οι σειρές ισχύος του επαγωγικού φαινομένου:

-I επαγωγικό φαινόμενο: $-\text{C}_6\text{H}_5 < -\text{NH}_3 < -\text{OH} < -\text{I} < -\text{Br} < -\text{Cl} < -\text{F} < -\text{CN} < -\text{NO}_2$

+I επαγωγικό φαινόμενο: $-\text{H} < -\text{CH}_3 < -\text{C}_2\text{H}_5 < -\text{CH}(\text{CH}_3)_2 < -\text{C}(\text{CH}_3)_3 < -\text{COO}^- < -\text{O}^-$

Μονάδες 4